

Kategória	Kritérium nezávislosti <i>de jure</i> (hodnota indikátora)	Predpoklad
1. Spôsob kreovania riadiaceho orgánu a jeho postavenie	Riadiaci orgán je zložený z viacerých osôb (1) K obmene členov dochádza postupne (0,5) Členovia sú obsadzovaní rôznymi spôsobmi (0,5)	Nezávislosť je vyššia, ak sa na riadení podieľa kolektív.
	Vedúci úradu alebo člen riadiaceho orgánu je navrhovaný kolektívnym orgánom. (0,5)	Nezávislosť je vyššia, ak je vedúci úradu navrhovaný kolektívnym orgánom.
	Na voľbe sa podieľa niekoľko aktérov. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak sa o obsadzovaní funkcie vedúceho úradu alebo člena riadiaceho orgánu nerozhoduje monokraticky.
	Zákon, ktorý ustanovuje spôsob obsadzovania vedúceho úradu alebo člena riadiaceho orgánu stanovuje osobnostné kvalifikačné kritériá. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak sú zákonom stanovené - vzdelanostné kritériá (0,3) - kritériá praxe (0,3) - apolitickosti (0,4).
	Obmedzenie vykonávať určité relevantné funkcie po skončení funkčného obdobia. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak existujú obmedzenia vo vzťahu k subjektom v odvetviach, ktoré boli regulované a kontrolované úradom.
	Dĺžka mandátu vedúceho úradu alebo člena riadiaceho orgánu. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak funkčné obdobie presahuje volebný cyklus parlamentu 4 roky. Dĺžka mandátu v rokoch: - 7 a viac (1) - 6 a 5 (0,5) - menej ako 5 (0).
	Rovnaká osoba sa môže uchádzať o výkon funkcie vedúceho úradu alebo člena orgánu len raz (1)	Nezávislosť je vyššia, ak znovuzvolenie nie je možné. V danom prípade neexistuje motivácia zavďačiť sa voliteľovi.
	Zákon ustanovuje podmienku verejného vypočutia (1)	Nezávislosť je vyššia, ak voľbe predchádza verejné vypočutie kandidátov.
2. Odvolanie vedúceho úradu alebo členov riadiaceho orgánu	Odvolanie je možné v prípade taxatívne stanoveného odôvodnenia (1)	Nezávislosť je vyššia, ak existujú zákonom formulované dôvody odvolania.

	Odvolanie z funkcie je možné iba v prípade disciplinárneho rozhodnutia alebo rozhodnutia rady (2) Odvolanie je možné iba v prípade právoplatného rozsudku, výkonu nezlučiteľnej funkcie alebo ak funkciu nevykonáva stanovené obdobie. (3)	
	Na odvolaní sa podieľajú viacerí aktéri. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak sa na odvolaní podieľa viacero aktérov, podobne ako pri voľbe.
3. Suverenita	Inštitúcia má právny základ v Ústave SR alebo v Ústavnom zákone SR. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak je základný rámec legitimacy inštitúcie ustanovený v Ústave SR alebo ústavným zákonom.
	Inštitúcia nie je súčasťou priamej hierarchie vlády a nepatrí medzi ostatné ústredné orgány ¹ štátnej správy. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak sa inštitúcia nachádza mimo hierarchie vlády ústrednej štátnej správy. Ak inštitúcia patrí medzi ostatné orgány štátnej správy je legislatívne prepojená s exekutívou.
	Inštitúcia je suverénna pri svojom rozhodovaní v konaniach. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak žiadny hierarchicky nadradený orgán nemôže zasahovať do rozhodnutí a meniť ich (okrem súdov)
	Rozpočet inštitúcie tvorí samostatnú rozpočtovú kapitolu. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak financovanie orgánu nie je včlenené do kapitoly iného úradu, ktorý prostriedky prerozdeľuje.
	Financovanie inštitúcie je založené na viacerých zdrojoch. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak je spôsob financovania inštitúcie založený na

¹ §18 Zákona č. 55/2017 Z. z. Generálneho tajomníka v služobnom úrade, ktorým je ústredný orgán štátnej správy, vymenúva a odvoláva vláda na návrh vedúceho príslušného ostatného ústredného orgánu štátnej správy

§39 Zákona č. 575/2001 Z. z. ods. 2

Vláda schvaľuje: a) štatúty ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, ktoré podrobnejšie vymedzia ich úlohy a zásady ich činnosti,

b) limity počtov zamestnancov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy,

c) zahraničné cesty predsedu vlády, podpredsedov vlády, ministrov, štátnych tajomníkov a predsedov ostatných ústredných orgánov štátnej správy a vedúceho Úradu vlády Slovenskej republiky.

		viacerých zdrojoch (okrem prostriedkov EÚ).
	Štatút úradu a organizačný poriadok je schvaľovaný v rámci inštitúcie. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak organizačný poriadok a štatút nepodlieha schvaľovaniu iným aktérom.
	Obsadzovanie svojich zástupcov je v kompetencii predsedu úradu (1).	Nezávislosť je vyššia, ak je obsadenie podpredsedu úradu v kompetencii predsedu úradu
	Na obsadzovaní iných vedúcich funkcionárov a zamestnancov sa nepodieľajú iní aktéri. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak sa politickí aktéri nepodieľajú na obsadzovaní hierarchicky nižších funkcionárov
4. Spolurozhodovanie, kontrola a správne konania	Inštitút rady. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak existujú kontrolné mechanizmy v rámci inštitúcie.
	Členovia rady sú navrhovaní kolektívnym orgánom. (0,5)	
	Na voľbe členov rady sa podieľa viacero aktérov. (1)	
	Na voľbe členov rady sa nepodieľa vedúci úradu. (1)	
	Funkcia vedúceho úradu je nezlučiteľná s funkciou člena rady. (1)	
	Členovia rady nesmú byť zamestnancami úradu. (0,5)	
	K obmene členov rady dochádza postupne. (1)	
	Odvolanie člena rady vyžaduje zdôvodnenie. (0,5)	
	Na odvolanie člena rady je potrebná interakcia viacerých aktérov. (0,5)	

Zdroj: INEKO

Ak niektorá z inštitúcií nedisponovala všetkými atribútmi, ktoré boli súčasťou zostaveného indexu, mohla získať obmedzený bodový rozsah. Hodnotu nezávislosti sme vypočítali na základe pomeru získaných bodov z maximálne možných.

